

Секція: Економічні науки

Корнієнко Тетяна Олександрівна

кандидат економічних наук, доцент

Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини

м. Умань, Україна

Чвертко Людмила Андріївна

кандидат економічних наук, доцент

Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини

м. Умань, Україна

Вінницька Оксана Анатоліївна

кандидат економічних наук, доцент

Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини

м. Умань, Україна

ШЛЯХИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ФІНАНСОВОЇ БЕЗПЕКИ ПІДПРИЄМСТВ В УМОВАХ ЕКОНОМІЧНОЇ НЕСТАБІЛЬНОСТІ

В сучасних умовах господарювання на функціонування та розвиток підприємств впливають численні зовнішні та внутрішні фактори. Множинні загрози фінансової безпеки можуть призвести до негативних наслідків у вигляді порушення платоспроможності та фінансової стійкості, зниження прибутковості та інших погіршень на підприємстві. У зв'язку з цим зростає актуальність та необхідність забезпечення фінансової безпеки підприємств.

Недостатність уваги до проблем фінансової безпеки може привести навіть при високій доходності бізнесу до того, що підприємство стане ціллю ворожого поглинання, а також з іншого боку, ріст темпів бізнесу викликає більш високу залежність підприємств від зовнішніх джерел

фінансування чи втрату самостійності у прийнятті управлінських рішень [1].

Досягнення прибутковості є першочерговим завданням для суб'єкта господарювання, який здійснює діяльність на комерційній основі. Підвищення прибутковості можливе за рахунок збільшення обсягів продажу та зниження витрат.

Збільшення обсягу продажу передбачає:

- вивчення можливостей проведення наступальної маркетингової політики;
- стимулювання попиту на продукцію підприємства;
- комплексні маркетингові дослідження потенційних ринків збуту;
- випуск нових конкурентоспроможних видів продукції;
- розширення збутової мережі та вихід на нові ринки збуту.

Зменшення витрат виробництва передбачає:

- пошук постачальників, що пропонують вигідніші умови;
- зменшення постійних та змінних витрат за рахунок економії;
- зменшення постійних витрат шляхом скорочення надлишкових виробничих потужностей.

Проблемою багатьох підприємств є низький рівень показників фінансової стійкості, обумовлений недостатньою величиною власного капіталу для фінансування діяльності господарюючого суб'єкта. На сьогоднішній день для підприємства актуальним питанням виступає оптимізація структури капіталу, основними критеріями якої є максимізація рівня прогнозованої фінансової рентабельності та мінімізація вартості капіталу. Фінансова стійкість підприємства залежить від ефективного управління фінансовими ресурсами та визначається співвідношенням власних і позикових коштів, активів та джерел їх фінансування [2].

Для підприємства завжди важливим є правильне визначення оптимальної потреби в оборотних коштах, що дозволить із мінімальними витратами отримувати прибуток, запланований при даному обсязі

виробництва. Заниження величини оборотних коштів спричиняє нестійкий фінансовий стан, перебої у виробничому процесі й, як наслідок, зниження обсягу виробництва й прибутку. У свою чергу, завищення розміру оборотних коштів знижує можливості підприємства провадити капітальні витрати з розширення виробництва.

Особлива роль у нових умовах господарювання відводиться раціональному та ефективному використанню серед оборотних коштів перш за все грошових ресурсів. Це обумовлено тим, що наявність оптимального залишку грошових коштів є одним з важливих факторів безперервності процесу виробництва. Тому так важливо в умовах сучасного господарювання забезпечити оптимізацію руху грошових коштів на кожному підприємстві [2].

Прискорення залучення грошових коштів у короткостроковому періоді може бути досягнуто за рахунок наступних заходів [3]:

- пошуку додаткових грошових надходжень від основних засобів підприємства;
- стягнення заборгованості з метою прискорення оборотності коштів;
- реорганізації виробничих запасів;
- збільшення продажу готової продукції;

Варто зауважити, що в умовах економічної і політичної нестабільності, функціонування підприємств значною мірою залежить від раціонального, виваженого прийняття управлінських рішень і ефективної системи організації їх діяльності.

Низький рівень ефективності системи управління фінансовою безпекою є причиною кризових явищ, їх орієнтованості на боротьбу із результатами негативного впливу факторів зовнішнього і внутрішнього середовища, а не на попередження і вчасну нейтралізацію потенційних ризиків і загроз.

Дієвим інструментом вирішення такої проблеми є обґрунтована цілеспрямована стратегія управління фінансовою безпекою, що направлена

на створення адаптаційних механізмів довгострокової дії до змін зовнішнього і внутрішнього середовища, вироблення високого рівня стійкості до існуючих і потенційних загроз, з метою підвищення ефективності діяльності, забезпечення фінансової підтримки стійкого росту в поточному і перспективному періодах.

Заходи підвищення рівня фінансової безпеки мають бути узгодженими між собою, оскільки застосування одного методу може призвести до зниження або підвищення рівня фінансових ризиків за іншими напрямками фінансової діяльності підприємства. Тому, найбільш ефективним буде таке управління фінансовою безпекою, яке забезпечить комплексне використання заходів підвищення її рівня [4].

Отже, вище розглянуті шляхи підвищення рівня фінансової безпеки підприємства можуть бути використанні безпосередньо у діяльності будь-якого суб'єкта господарювання і сприятиме зміцненню його фінансової безпеки.

Література

1. Галушак В. В. Фінансова стійкість та фінансова стратегія підприємства як ефективне формування та використання фінансових ресурсів / В. В. Галушак // Глобальні та національні проблеми економіки. 2016. №4. С. 810–813.
2. Демченко І. В. Стратегічне управління фінансовою безпекою суб'єкта господарювання / І. В. Демченко // Фінанси, банки, інвестиції. 2010. №2. С. 43–46.
3. Саух І. Фінансовий потенціал підприємства як об'єкт стратегічного аналізу / І. Саух // Економічний часопис Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки. 2017. №1. С. 132-141.
4. Корнієнко Т. О. Забезпечення сталого розвитку підприємства у сучасних умовах функціонування. Сталий економічний розвиток: актуальні проблеми та механізми забезпечення : матеріали Міжнар.

наук-практ. конф., 9 квіт. 2020 р., м. Умань / МОН України,
Уманський держ. пед. ун-т імені Павла Тичини; [за ред. О. Г. Чирви].
Умань : ВПЦ «Візаві». 2020. С. 222-225.